Eiropas Parlaments
2019-2024

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2022/0135(COD)

16.9.2022

***I
ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) 2018/1806, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (Kuveita, Katara)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Erik Marquardt*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

Grozījumi akta projektā

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti divās slejās

Svītrotās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** kreisajā slejā. Aizstātās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** abās slejās. Jauno tekstu iezīmē ***treknā slīprakstā*** labajā slejā.

Pirms katra grozījuma ievietotā informācijas bloka pirmā un otrā rinda norāda uz attiecīgo teksta daļu izskatāmajā akta projektā. Ja grozījums attiecas uz spēkā esošu aktu, ko paredzēts grozīt ar akta projektu, informācijas blokā papildus iekļauj trešo un ceturto rindu, kurās attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un atbilstīgo teksta vienību tajā.

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti kā konsolidēts teksts.

Jaunās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā***. Svītrotās teksta daļas iezīmē ar simbolu ▌ vai pārsvītro. Aizstātās teksta daļas iezīmē, ierakstot jauno tekstu ***treknā slīprakstā*** un izdzēšot vai pārsvītrojot aizstāto tekstu.
Tas neattiecas uz tīri tehniska rakstura grozījumiem, kurus izdara attiecīgie dienesti, gatavojot galīgo tekstu. Tie netiek iezīmēti.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

PASKAIDROJUMS 9

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES) 2018/1806, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (Kuveita, Katara)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Parlamentam un Padomei (COM(2022)0189),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 77. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0160/2022),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0000/2022),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) Kuveita un Katara ***rada zemu risku saistībā ar neatbilstīgu migrāciju uz Savienību*** un izdod biometriskās pases saskaņā ar Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas standartiem. ***Sadarbība drošības jomā ar šīm valstīm pēdējos gados ir pastiprinājusies. Attiecībā uz ekonomiskajām interesēm – Kuveita un***	(3) ***Pamatojoties uz Komisijas novērtējumu,*** Kuveita un Katara ***atbilst Regulā (ES) 2018/1806 noteiktajiem kritērijiem,*** un ***tas ļauj tās iekļaut to valstu sarakstā, kuru valstspiederīgie ir atbrīvoti no vīzas prasības. Šīs abas valstis arī*** izdod biometriskās pases saskaņā ar Starptautiskās Civilās aviācijas

Katara ir svarīgas ekonomiskās partneres Savienībai, jo īpaši enerģētikas jomā. Kaut arī cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā ***vēl aizvien pastāv problēmas, tomēr Kuveita un Katara ir īstenojušas sabiedrības transformācijas procesus un panākušas uzlabojumus attiecībā uz sieviešu tiesībām, darba tiesībām, reliģijas brīvību un starpreliģiju dialogu, un paredzams, ka abas valstis turpinās gūt progresu un veikt reformas***. ***Ilgtermiņa ieguvumi, kurus sniedz*** bezvīzu ***režīms ceļošanai uz ES, var pastiprināt pozitīvās tendences šajās jomās***.

organizācijas standartiem. ***Tomēr, kā izklāstīts Komisijas novērtējumā (Komisijas dienestu darba dokuments par Kuveitas un Kataras atbilstību Regulas (ES) 2018/1806 1. pantā uzskaitītajiem kritērijiem), EĀDD sagatavotajā ES 2021. gada ziņojumā par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē (ziņojumi par valstīm) un dažādos NVO ziņojumos, Kuveitā un Katarā joprojām pastāv nopietnas bažas un daudzas*** problēmas cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā***, neraugoties uz nesenajām un notiekošajām pārmaiņām sabiedrībā un tiesību aktu izmaiņām***. ***Lai garantētu atbrīvojuma no vīzas prasības efektivitāti un tā pilnīgu savstarpīgumu, nolīgumam par vīzu režīma atcelšanu būtu jānodrošina, ka visi šķēršļi, kas liedz izmantot*** bezvīzu ***ceļošanas priekšrocības, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, tiek novērsti, nodrošinot saņēmējiem nediskriminējošu piekļuvei, jo īpaši nodrošinot neatkarīgu piekļuvi ceļošanai sievietēm, LGBTQ+ kopienas locekļiem un bezvalstniekiem***. ***Šādi nosacījumi būtu jāatspoguļo divpusējos nolīgumos par vīzu režīma atcelšanu, kas jānoslēdz starp Savienību un minētajām valstīm.***

Or. en

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums
3.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(3a) Turklāt būtu jāīsteno pilntiesīgs oficiāls cilvēktiesību dialogs ar Kuveitu un Kataru, lai panāktu jūtamus uzlabojumus un sasniegumus cita starpā attiecībā uz darba tiesībām un darba ņēmēju tiesībām, tostarp migrējošo darba ņēmēju tiesībām, sieviešu tiesībām, LGBTQ+ personu tiesībām, reliģijas brīvību, spīdzināšanas aizliegumu, vārda brīvību, pulcēšanās tiesībām un

nāvessoda aizliegumu. Divpusējos nolīgumos par vīzu režīma atcelšanu starp Savienību un Kuveitu un Savienību un Kataru būtu jāiekļauj skaidras un konkrētas saistības attiecībā uz šo mērķi.

Or. en

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums
4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(4) ***Tādēļ*** minēto valstu valstspiederīgie būtu jāatbrīvo no vīzas prasības uzturēšanās laikposmiem, kas nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā, un norādes uz minētajām valstīm būtu jāpārceļ uz Regulas (ES) 2018/1806 II pielikumu.	(4) ***Tā kā ilgtermiņa ieguvumi, ko sniedz bezvīzu režīms ceļošanai un savstarpēja apmaiņa ES, var pastiprināt pozitīvās tendences arī cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā,*** minēto valstu valstspiederīgie būtu jāatbrīvo no vīzas prasības uzturēšanās laikposmiem, kas nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā, un norādes uz minētajām valstīm būtu jāpārceļ uz Regulas (ES) 2018/1806 II pielikumu.

Or. en

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums
4.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(4a) Lai novērtētu ieguvumus, sasniegumus un iespējamos uzlabojumus, kas saistīti ar savstarpēju atbrīvojumu no vīzas prasības, divpusējos nolīgumos par vīzu režīma atcelšanu starp Savienību un Kuveitu un Savienību un Kataru būtu jāparedz, ka Komisija periodiski izvērtē to noteikumu īstenošanu, tostarp cilvēktiesību dimensiju.

Or. en

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums
6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(6) Kuveitas un Kataras valstspiederīgajiem piešķiramais atbrīvojums no vīzas prasības nebūtu jāpiemēro tik ilgi, kamēr starp Savienību un Kuveitu un Kataru nav noslēgti divpusēji nolīgumi par vīzu režīma atcelšanu, jo īpaši tāpēc, lai nodrošinātu pilnīgas savstarpības saglabāšanu.	(6) Kuveitas un Kataras valstspiederīgajiem piešķiramais atbrīvojums no vīzas prasības nebūtu jāpiemēro tik ilgi, kamēr starp Savienību un Kuveitu un Kataru nav noslēgti divpusēji nolīgumi par vīzu režīma atcelšanu, jo īpaši tāpēc, lai nodrošinātu pilnīgas savstarpības saglabāšanu. ***Divpusēju nolīgumu slēgšanai par vīzu režīma atcelšanu starp Savienību un Kuveitu un Savienību un Kataru nevajadzētu būt atkarīgai no divpusēju nolīgumu noslēgšanas citās politikas jomās, piemēram, atgriešanas vai atpakaļuzņemšanas jomā, vai būt citādi piesaistītai tiem.***

Or. en

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums
6.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(6a) Ievērojot pašreizējā procesa modeli, kas aptver Kuveitu un Kataru kā jaunas paaudzes nolīgumi saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1806, Komisijai būtu nekavējoties jānovērtē situācija citās trešās valstīs, kuras potenciāli ir tiesīgas saņemt atbrīvojumu no vīzas prasības, jo īpaši Omānā un Ekvadorā, ņemot vērā attiecīgo reģionālo saskaņotību.

Or. en

PASKAIDROJUMS

Eiropas Komisijas priekšlikuma mērķis ir grozīt Regulu (ES) 2018/1806, lai Kuveitas un Kataras valstspiederīgos atbrīvotu no vīzas prasības, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ja uzturēšanās nav ilgāka par 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā. Priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 77. panta 2. punkta a) apakšpunkts. Ierosinātā regula būs Šengenas *acquis* pilnveidošana.

Trešās valstis, kuru valstspiederīgie ir atbrīvoti no vīzas prasības, ir jānosaka, katrā atsevišķajā gadījumā novērtējot dažādus kritērijus, kas noteikti Regulas (ES) 2018/1806 1. pantā. Šie kritēriji cita starpā attiecas uz "nelikumīgo imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, ekonomisko ieguvumu, jo īpaši tūrisma un ārējās tirdzniecības jomā, kā arī uz Savienības ārējām attiecībām ar attiecīgajām trešām valstīm, jo īpaši tajās ņemot vērā arī apsvērumus par cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī sekas, kas tiks radītas attiecībā uz reģionālo vienotību un savstarpību".

Lai atbrīvojums stātos spēkā, starp katru no abām valstīm un Eiropas Savienību būs jānoslēdz nolīgums par vīzu režīma atcelšanu, kurā tiks ietverti aizsardzības pasākumi saistībā ar Regulā (ES) 2018/1806 paredzētajiem kritērijiem, uz kuru pamata piešķir atbrīvojumu no vīzas prasības. Pēc ierosinātā atbrīvojuma no vīzas prasības piemērošanas var piemērot Regulā (ES) 2018/1806 paredzētos savstarpības un apturēšanas mehānismus gadījumā, kad nav nodrošināta pilnīga vīzu režīma savstarpība vai kad bezvīzu režīms tiek ļaunprātīgi izmantots, vai arī gadījumos, kad ir konstatēta ļaunprātīga izmantošana, ko radījis atbrīvojums no vīzas prasības.

Bezvīzu režīma ceļotāji arī turpmāk pie ES ārējām robežām tiks pārbaudīti, vai viņi atbilst ieceļošanas prasībām, tostarp — pārbaudot Šengenas Informācijas sistēmu un dalībvalstu datubāzes. Turklāt uz bezvīzu režīma ceļotājiem, kas apmeklē Šengenas zonu, attieksies ES ieceļošanas/izceļošanas sistēma (IIS) un Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēma (*ETIAS*), tiklīdz tās būs pilnībā sākušas darboties.

Kuveita un Katara ir Savienībai svarīgas ekonomiskās partneres, jo īpaši enerģētikas jomā un ņemot vērā ES mērķus diversificēt savu energoapgādi. Sadarbība starp ES un Kuveitu un Kataru pēdējos gados ir pastiprinājusies arī vairākās politikas jomās, piemēram, drošības jomā — gan divpusējā līmenī, gan ar Persijas līča sadarbības padomes (*GCC*) starpniecību. Turklāt gan Kuveita, gan Katara izdod biometriskās pases.

Tomēr joprojām pastāv nopietnas bažas un trūkumi cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā. Neraugoties uz nesenajām likumdošanas reformām un politiskajām iniciatīvām, joprojām pastāv daudzas problēmas vairākās jomās, kā arī nesen pieņemto tiesību aktu izpildē, kā cita starpā norādīts Komisijas novērtējumā, EĀDD 2021. gada ES cilvēktiesību gada ziņojumā un *Amnesty International* un *Human Rights Watch* gada ziņojumos. Šajā sakarā īpaša uzmanība tika pievērsta migrējošo darba ņēmēju darba apstākļiem saistībā ar gaidāmo FIFA Pasaules kausa izcīņu. Tomēr citas problemātiskās jomas ir sieviešu tiesību, *LGBTQ+* personu tiesību, reliģijas brīvības, spīdzināšanas aizlieguma, vārda brīvības, pulcēšanās tiesību un nāvessoda aizlieguma joma.

Bezvīzu statusam var būt svarīga nozīme abu reģionu partnerības veicināšanā un politiskā

dialoga un apmaiņas stiprināšanā ekonomikas, pētniecības, izglītības, kultūras un sabiedriskajā jomā. Oficiālu cilvēktiesību dialogu turpināšana ir neatņemama daļa no saistībām, ko tās uzņēmušās saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem, kuri tiks noslēgti starp Savienību un Kataru un Kuveitu, un paredz arī šādu dialogu pastāvīgu izvērtēšanu. Ņemot vērā to, ka minētais divpusējais nolīgums būs pirmais nolīgums, kas pieņemts saskaņā ar jauno režīmu, kurš paredzēts Regulā (ES) 2018/1806, referents uzskata, ka šādu klauzulu ieviešana būs pozitīvs paraugs, kas labvēlīgi ietekmēs šāda veida nolīgumus nākotnē.

Bezvīzu režīma ieviešana ir ļoti svarīga Kataras un Kuveitas pilsoņiem, kā arī ES pilsoņiem, tā palīdzēs padziļināt cilvēku savstarpējos kontaktus un apmaiņas, kā arī stiprināt sociālās un kultūras attiecības. Šajā sakarā būs svarīgi nodrošināt visiem abu pušu pilsoņiem vienlīdzīgu un nediskriminējošu piekļuvi ieguvumiem, kas saistīti ar bezvīzu režīmu.

Lai novērtētu faktiskos ieguvumus un sasniegumus, kas izriet no bezvīzu režīma, un iespējamo nepieciešamību pēc uzlabojumiem, referents uzskata, ka ir lietderīgi periodiski izvērtēt šādu režīmu, visos turpmākajos divpusējos nolīgumos par vīzu režīma atcelšanu iekļaujot skaidru noteikumu par novērtējumu un ziņošanu, ko veic Komisija.

Ņemot vērā ieguvumus, ko bezvīzu režīms varētu sniegt iesaistītajām pusēm, ES būtu jāpastiprina centieni sadarboties ar citām trešām valstīm, kuras ir ieinteresētas bezvīzu ceļošanā uz ES. Ierosinātajiem atbrīvojumiem no vīzas prasības Kataras un Kuveitas valstspiederīgajiem būtu jādod stimuls Komisijai sākt konkrētu dialogu ar citām valstīm, pamatojoties uz Regulā (ES) 2018/1806 noteiktajiem kritērijiem un procedūru, un laikus novērtēt tās valstis, kas ir potenciāli tiesīgas saņemt atbrīvojumu un ir ieinteresētas to saņemt.

Visbeidzot, referents uzskata, ka, pieņemot šo Eiropas Komisijas priekšlikumu, Eiropas Parlaments apstiprina savu apņemšanos stiprināt cilvēku savstarpējās attiecības un sociālo apmaiņu ar Kuveitu un Kataru. Tāpēc un ņemot vērā vīzu režīma liberalizācijas nozīmīgumu visu iesaistīto pušu pilsoņiem, referents iesaka Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas locekļiem atbalstīt šo ziņojumu.